

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
 Факультет психології та соціальної роботи
 Кафедра загальної психології та психологічного консультування
 Силабус курсу

Формування адаптаційного потенціалу особистості в умовах сучасних інновацій у закладах вищої освіти

Обсяг	3 кредита (90)
Семестр, рік навчання	2 семестр 1 рік навчання
Дні, час, місце	zoom за посиланням: Платформа zoom
Викладач (-і)	Ольга Литвиненко
Контактний телефон	
E-mail	o.lytvynenko@onu.edu.ua
Робоче місце	Кафедра загальної психології та психології розвитку особистості
Консультації	Онлайн-консультації. Середя 14.00-16.00 Платформа zoom
Комунікація	Здійснюється через очні зустрічі, месенджери та електронну пошту

АНОТАЦІЯ КУРСУ

<i>Предмет вивчення дисципліни</i>	Навчальний курс «Формування адаптаційного потенціалу особистості в умовах сучасних інновацій у закладах вищої освіти» є одним із курсів циклу професійної підготовки аспірантів психологічного відділення і включає сплановані та рівномірно розподілені складові теоретичної та практичної підготовки.
<i>Місце дисципліни освітній програмі:</i>	Дисципліна відноситься до вибіркових курсів
<i>Мета курсу:</i>	Мета курсу полягає у допомозі майбутнім фахівцям в подоланні труднощів переходу до професійного та самостійного життя, освоєння у нових колективах у закладах вищої освіти та особистісних перепонів на шляху до успішного розвитку та взаємодії. Адаптаційний потенціал особистості як інтегральна характеристика, що включає стійку сукупність індивідуально-психологічних і особистісних властивостей, обумовлює ефективну взаємодію особистості із світом, відіграє дуже важливу роль в психічному і соціальному розвитку індивіда та у ряді випадків потребує підтримувальної та коректувальної роботи.
<i>Завдання дисципліни:</i>	1. Оволодіти теоретичними та практичними знаннями про адаптацію до нових ситуацій життя та професійної діяльності в умовах інновацій у закладах вищої освіти;

	<p>2. Вміння адаптуватися в умовах, що змінюються в процесі життєдіяльності;</p> <p>3. Вміння застосовувати отримані знання для вдосконалення та розвинення власного адаптаційного потенціалу, для перетворення власної особистості в інтересах особистісного розвитку;</p> <p>4. Здатність і готовність диференціювати ситуації застосування механізмів адаптації особистості; готовність застосовувати продуктивні способи взаємодії в різних ситуаціях професійного та особистого життя;</p> <p>5. Здатність аналізувати власні психічні стани; здатність і готовність володіти техніками стресостійкості;</p> <p>6. Готовність застосовувати методи саморегуляції у професійній діяльності та повсякденному житті.</p>
Компетентності:	<p>ІК. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі психології, в тому числі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних психологічних знань та/або професійної практики;</p> <p>ЗК 1. Здатність виділяти, ставити та вирішувати науково-дослідницькі проблеми;</p> <p>СК 1. Здатність виокремлювати, систематизувати, розв'язувати та прогнозувати актуальні психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження;</p> <p>СК 2. Здатність критично оцінювати результати науково-дослідної роботи, визначати перспективи подальших наукових розвідок із дотриманням належної академічної та професійної доброчесності;</p> <p>СК 4. Здатність до самоменеджменту, планування і розв'язування задач власного професійного і особистісного зростання, відповідальність за навчання інших при проведенні науково-педагогічної діяльності;</p> <p>СК 7. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.</p>
Очікувані результати:	<p>ПРН 1. Володіння концептуальними та методологічними знаннями в галузі психології, бути здатним застосовувати їх до професійної діяльності на межі предметних галузей;</p> <p>ПРН 7. Використовувати сучасні методи пізнання, аналізувати сучасну наукову картину світу, відрізнити наукове знання від поза наукового, визначати фактори, що впливають на розвиток науки;</p> <p>ПРН 10. Уміти створювати та впроваджувати інноваційно-дослідницькі проекти у різних сферах суспільного життя;</p> <p>ПРН 13. Виокремлювати, систематизувати, розв'язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку</p>

	особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження
--	---

ОПИС КУРСУ

<p>Форми і методи навчання</p>	<p>Курс буде викладений у формі лекцій (12 год.) та практичних (12 год.) занять, організації самостійної роботи здобувачів (66 год.).</p> <p>Викладання та вивчення навчальної дисципліни здійснюється наступними методами:</p> <p>У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - словесні методи: лекція, пояснення, бесіда, обговорення, дискусія; - наочні методи: мультимедійні презентації, ілюстрація, демонстрація; - методи формування практичних умінь і особистісних якостей: виконання практичних завдань, дискусії, «мозкова атака», рольові ігри, підготовка і здійснення виступів перед аудиторією. <p>Самостійна робота включає роботу з навчально-методичною літературою та виконання самостійних завдань: складання реферату та есе, підготовку презентацій та практичних завдань.</p>
<p>Зміст навчальної дисципліни</p>	<p>ТЕМА 1. Наукові напрями досліджень адаптаційного потенціалу молоді.</p> <p>ТЕМА 2 Основні положення концепції адаптаційного потенціалу молоді.</p> <p>ТЕМА 3. Соціально-психологічна програми розвитку адаптаційного потенціалу в умовах інновацій у закладах вищої освіти.</p> <p>ТЕМА 4. Різні види психокорекційних, тренінгових та психотерапевтичних заходів по формуванню адаптаційних та преадаптаційних здібностей в умовах інновацій у закладах вищої освіти.</p>
<p>Перелік рекомендованої літератури</p>	<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Завацька Н.Є. Особливості опанувальної поведінки молоді та її здатність до антиципації в посттравматичній ситуації / Н.Є. Завацька, В.Ю. Завацький, Л.В. Спицька // Наука і освіта.– Вип.7.– 2017. – С.146-142 2. Литвиненко О.Д. Соціально-психологічні основи розвитку адаптаційного потенціалу сучасної молоді: монографія / О.Д. Литвиненко.– Сєверодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2018. – 302 с. 3. Литвиненко О.Д. Соціально-психологічна програма розвитку адаптаційного потенціалу сучасної молоді та її ефективність / О.Д. Литвиненко// Теоретичні і прикладні проблеми

психології: зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. – Северодонецьк : Вид-во СХУ ім. В. Даля, 2018. – № 3 (47). – Т. 3. – С. 127-134.

Додаткова

1. Завацька Н.Є. Адаптивна копінг-поведінка студентської молоді в освітніх закладах різного типу / Н.Є. Завацька, В.Ю. Завацький // Теоретичні і прикладні проблеми психології : зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. – Северодонецьк : Вид-во СХУ ім. В. Даля, 2018. – № 3 (47). – Т. 1. – С. 160-170.
2. Ямницький В.М. Розвиток життєтворчої активності особистості: теорія та експеримент / В.М. Ямницький. – Одеса : ПНЦ АПН України : СВД Черкасов М.П., 2006. – 362 с.
3. O. Lytvynenko, L. Zlatova, V. Zasenka, L. Prokopenko, V. Lunov. Adaptive Potential of Young People as a Factor of Mental Health-Preserving. *Journal of History Culture and Art Research*. 9 (3) 2020. – P. 374-385.
4. Lytvynenko O. D. Socio-psychological Feature of the Adaptation Potential of modern Youth / O. D. Lytvynenko // Теоретичні і прикладні проблеми психології : зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. – Северодонецьк : Вид-во СХУ ім. В. Даля, 2020. – № 2 (52). – С. 144-166.
5. Boggiano A.K. Maladaptive achievement in students: the role of teachers controlling strategies / A.K. Boggiano, Ph. Katz // *Journal of Social*. – Vol. 47, № 4. – 1994. – P. 35-51.
6. Maddi S.R. Hardiness and Mental Health / S.R. Maddi, D.M. Khoshaba // *Journal of Personality Assessment*. – 1994. – Vol. 63, № 2. – P. 265-274.
7. Maslow A.H. A Theory of Metamotivation: The Biological Rooting of the Value-Life. / A.H. Maslow // *Journal of Humanistic Psychology*. – 1967. – Vol. 7 (2). – P. 93-127.

Електронні інформаційні ресурси

1. Актуальні проблеми психології». Наукові праці Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. Режим доступу: <http://appspsychology.org.ua/index.php/ua/dlia-avtoriv>
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>

	<p>3. Психологічна бібліотека Київського Фонду сприяння розвитку психічної культури. Режим доступу: http://psylib.kiev.ua/</p> <p>4. American Psychologist. Journal of American Psychological Association. Режим доступу: https://www.apa.org/pubs/journals/amp/</p> <p>5. Journal of Personality and Social Psychology. Journal of American Psychological Association. Режим доступу: https://www.apa.org/pubs/journals/psp/</p> <p>6. Science: (AAAS). Режим доступу: http://www.sciencemag.org</p> <p>7. Taylor & Francis. Режим доступу: http://www.informaworld.com</p> <p>8. ScienceDirect. Режим доступу: www.sciencedirect.com</p>
--	--

ОЦІНЮВАННЯ

При вивченні навчальної дисципліни здійснюється поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться з метою вивчення рівня підготовленості студента з певних тем, розділів робочої навчальної програми, якості виконання конкретних завдань та здійснюється впродовж семестру під час проведення аудиторних занять (лекції, практичні заняття) та при виконанні самостійної роботи.

Об'єктом поточного оцінювання є:

- програмний матеріал, який викладається на лекціях;
- питання і проблеми, що розглядаються та обговорюються на семінарських заняттях;

програмний матеріал для самостійного вивчення, який передбачений робочою програмою та включає: складання реферату та есе, підготовку доповідей та виконання тренувальних завдань.

Форма підсумкового контролю - залік. Залік виставляється за результатами роботи здобувача впродовж усього семестру. Підсумкова оцінка визначається як проста сума балів за результатами поточного контролю за 100-бальною шкалою.

Здобувач одержує підсумкову оцінку за залікову навчальну дисципліну, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю здобувач набрав менше 60 балів, він повинен виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Якщо за результатами поточного контролю здобувач набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він також може виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів підвищити свою підсумкову оцінку з дисципліни.

Оцінювання знань (розподіл балів) здобувачів

Метод	Форма	Бали	Максимум
Усний контроль	опитування	3 балів	45
Практичний контроль	Робота на практичних заняттях	3 балів	45

Індивідуальне самостійне завдання	Презентація Реферат Есе	10 балів	10
Залік			100

Самостійна робота здобувачів

Форми	Методи контролю	Строки здачі завдань
Презентація	Презентація	<i>Студент обирає на вибір одну з форм самостійної роботи. Тему та строк виконання обговорює з викладачем.</i>
Реферат	Реферат	
Підготовка есе	есе	

Критерії оцінювання самостійної роботи

Вид	Максим к-сть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Презентація	5	здатність студента презентувати доповідь відповідно змісту навчального матеріалу та супроводити її оригінальним візуальним представленням.
Реферат	5	здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела; продемонструвати дотримання лексичних, фразеологічних, граматичних і стилістичних норм української літературної мови.
Підготовка есе	5	здатність продемонструвати розвиток власної думки, зосереджений на обговорюваній проблемі висловлювання; продемонструвати дотримання лексичних, фразеологічних, граматичних і стилістичних норм української літературної мови.

ПОЛІТИКА КУРСУ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання</i>	Роботи, виконання і здача яких здійснюється з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання заліку можливе із дозволу деканату за наявності поважних причин або за письмовою заявою (апеляцією) здобувача до декана.
--	---

<p><i>Політика щодо академічної доброчесності:</i></p>	<p>Здобувачі повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І.Мечникова http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf.</p> <p>У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.</p>
<p><i>Політика щодо відвідування та запізнь:</i></p>	<p>Роботи, виконання і здача яких здійснюється з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання заліку можливе із дозволу деканату за наявності поважних причин або за письмовою заявою (апеляцією) здобувача до декана</p>
<p><i>Мобільні пристрої</i></p>	<p>Дозволяється використання мобільних пристроїв на практичних заняттях за необхідності групової роботи у спеціальних Додатках.</p>
<p><i>Поведінка в аудиторії:</i></p>	<p>Всі здобувачі беруть активну участь у заняттях: опитуваннях, дискусіях, під час практичних занять. Виконують всі навчальні завдання вчасно, відповідно до робочої навчальної програми.</p> <p>Всі здобувачі повинні дотримуватимуться правил поведінки в аудиторії на засадах партнерських стосунків, взаємоповаги, взаємопідтримки та взаємодопомоги.</p>